

Öltöző- és varróasztal

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	8543
Alkotó:	Török, Károly (1820 - 1863) / asztalosmester
Készítés ideje:	1845
Készítés helye:	Veszprém
Jelzés:	a baloldali fiók fedlapján: TÖRÖK KÁROLY ASZ. VESZPRÉMBEN; alján kézírással: Készítette Török Károly Veszprémben, die 8 Juli 1845
Anyag:	diófa borítás; fenyőfa alap (vakfa); jávorfa berakás
Technika:	intarziadísz; tusfestéssel díszítve
Méreték:	magasság: 80,8 cm szélesség: 105 cm mélység: 53,3 cm

A kettős lyra-alakú lábazatot hármassal, gazdagon tagolt heveder köti össze. Vízszintesen kávájában két fiók helyezkedik el. A fiókok rejtett gomb megnyomására működő rugós szerkezettel nyithatók. A jobboldali fiók a kézímunkához, a baloldali az öltözködéshez szükséges eszközöket foglalta magában.

Az indás keretű asztallap közepén fa alatt ülő, bőségszarut tartó folyamnimfa intarziáművű alakja látható, a fiókok homloklapját egy-egy nyílát köszörülő, illetve nyílveaszt kalapáló Amor-figura díszíti. A folyamnimfa ábrázolása Franz Detler (1785-1835) bécsi éremművész egy jelzett bronzveretét követi a nyílveaszt kalapáló és köszörülő amorettfigurák szintén korabeli bronzvereteken tűnnek fel.

A baloldali fiók tükrös fedőlapjának külső oldalán a következő, szépen kalligrafált intarzia-felirat olvasható: *TÖRÖK KÁROLY ASZ. VESZPRÉMBEN*. Ezt a feliratot a belső oldalon lévő tükörlap alá, a vakfára ceruzával írt bejegyzés egészíti ki: *Készítette Török Károly, Veszprémben Die 8 Juli, 1845.*

Török Károly (1820-1863) életéről, működéséről keveset tudunk. Apja, Török Mihály szintén veszprémi asztalos volt, valószínű, hogy nála tanulta ki a mesterséget. A készítő nevének kétszeres bejegyzése és a készítés dátumának feltüntetése arra utal, hogy az 1845-ben készült asztal az ekkor 25 éves Török Károly mesterremeke lehet.

A heterogén stílusjegyeket mutató asztal a pesti késő-biedermeier bútorművészet hatásáról tanúskodik, tükrözve annak bécsi közvetítésű angol és francia gyökereit.

Irodalom

- Szerk.: Veres Mari: *A reformkor művészete. Iparművészet*. Vince Kiadó, Budapest, 2023. - p. 141. Nr. (102.) (Semsey Balázs)
- Szerk.: Rostás Péter: *Bútorművészet Magyarországon, 1800-1850*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2012. - Nr. B.64. (téves ltsz.mal)
- Batári Ferenc, Vadász Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - p. 131., Nr. 13.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 3.57. (Batári Ferenc)
- főszerkesztő: Weiner Mihályné, Jakabffy Imre: *Remekbe készült veszprémi asztal 1845-ből. Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei VI*, 1963. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1963. - 232-237. (Batári Ferenc)
- Batári Ferenc: *XIX. századi veszprémi asztalosok. Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*, 1. (1963). Veszprém, 1963. - 247-257:254.
- Szabolcsi Hedvig: *Régi magyar bútorok. I. Főúri és polgári bútorművészet*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1954. - p. 92-94.
- szerző: Layer Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek leíró lajstroma műtörténeti magyarázatokkal*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1927. - p. 64.

